

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет філології
Кафедра англійської філології та перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор Котляр Ю.В.
«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» / С3 Міжнародні відносини

Розробник

Вікторія АГЄСВА-КАРКАШАДЗЕ

В.о. завідувача кафедри
англійської філології та перекладу

Тетяна ЗУБЕНКО

Завідувача кафедри
міжнародних відносин
та зовнішньої політики

Олександр ШЕВЧУК

Гарант освітньої програми

Ірина ГАБРО

Декана факультету політичних наук

Анастасія ХМЕЛЬ

Начальник НМВ

Євгенія ПОСТИКІНА

Миколаїв – 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	<i>Теорія та практика перекладу</i>	
Галузь знань	<i>29 Міжнародні відносини</i>	
Спеціальність	<i>291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»</i>	
Спеціалізація (якщо є)	<i>Міжнародні відносини</i>	
Освітня програма	<i>«Міжнародні відносини (з вивченням двох іноземних мов)»</i>	
Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>	
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>	
Курс навчання	3	
Навчальний рік	2025/2026	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	V, VI	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	7/210	
Структура курсу: - лекції - семінарські заняття (практичні, півгрупові) - годин самостійної роботи студентів.	Денна форма	Заочна форма
	31	
	62	
	117	
Відсоток аудиторного навантаження	44%	
Мова викладання	Англійська, українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю		Екзамен - VI

2. Мета, завдання та результати дисципліни

Мета даного курсу полягає у забезпеченні студентів системою загальнотеоретичних знань та практичних умінь із сучасної лінгвістичної теорії перекладу.

Основні **завдання** даного курсу: ознайомити студентів з найважливішими загальнотеоретичними, лінгвістичними та методичними аспектами перекладу з англійської мови на українську, а також навчити їх адекватно відтворювати значення різних змістових єдностей мови першотвору мовою перекладу

Передумови вивчення дисципліни: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням» та «Іноземна мова спеціальності».

Очікуванні результати навчання: Згідно ОПП дисципліна має формувати Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1); Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК2); Здатність вчитися і володіти сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності (ЗК 3); Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово (ЗК 4); Здатність працювати як автономно, так і у команді (ЗК 8); Здатність діяти суспільно відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи (ЗК 11); Здатність до безперервного навчання та саморозвитку, самостійної і автономної

праці, використання системного підходу до розроблення та реалізації проектів (ЗК 14); Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами) (ФК 13).

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати** способи перекладу багатозначних слів; власних імен, у тому числі географічних назв, назв установ та організацій; національної та інтернаціональної лексики; фразеологізмів; препозитивних атрибутивних сполучень; абревіатур та інших скорочень; неозначеного та означеного артиклів; пасивного стану дієслова; граматичних омонімів; модальних дієслів та службових частин мови. Студенти повинні **вміти** використовувати знання у професійній діяльності, а також в іншомовній комунікації; застосовувати на практиці під час усного та письмового перекладу знання способів відтворення багатозначних слів; власних імен; національної та інтернаціональної лексики; фразеологізмів; препозитивних атрибутивних сполучень; абревіатур та інших скорочень; артиклів; пасивного стану дієслова; граматичних омонімів; модальних дієслів та службових частин мови.

Програмні результати навчання

- володіти іноземними мовами на професійному рівні (ПРН 10);
- аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, готувати інформаційні та аналітичні документи, із дотриманням норм та правил їх оформлення (ПРН 11);
- здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах (ПРН 13);
- виконувати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів (ПРН 15);
- вести ділову бесіду у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики (ПРН 16);
- брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, поважати опонентів і їхню точку зору (ПРН 17);
- збирати, аналізувати, використовувати, упорядковувати та інтерпретувати інформацію стосовно сучасних тенденцій та актуальних проблем міжнародних відносин під час здійснення професійної діяльності (ПРН 24);
- уміння здійснювати усні і письмові контакти в ситуаціях професійного спілкування (ПРН 26).

3. Програма навчальної дисципліни

3.1. Денна форма:

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
III курс				
V семестр				
1	Тема 1. Переклад. Види перекладу. Застосування словників у процесі перекладу. Види лексичних відповідностей.	1	3	7,5
2	Тема 2. Переклад власних імен (імена людей,	2	4	7,5

	географічні назви, назви компаній)			
3	Тема 3. Способи та особливості перекладу національної лексики.	2	3	7,5
4	Тема 4. Засоби утворення неологізмів.	2	4	7,5
5	Тема 5. Способи перекладу неологізмів.	2	4	7,5
6	Тема 6. Переклад фразеологізмів	2	4	7,5
7	Тема 7. Особливості інтернаціональної лексики. Хибні еквіваленти у перекладі інтернаціональної лексики.	2	4	7,5
8	Тема 8. Переклад препозитивних атрибутивних словосполучень	2	4	7,5
	Всього	15	30	60
VI семестр				
9	Тема 9. Способи передачі неозначеного артикля.	2	4	7
10	Тема 10. Способи передачі означеного артикля.	2	4	7
11	Тема 11. Особливості перекладу пасивного стану дієслова	2	4	7
12	Тема 12. Безособові форми дієслова та особливості їхнього перекладу	2	4	7
13	Тема 13. Переклад англійських конструкцій з безособовими формами дієслова. Інфінітивні конструкції	2	4	7
14	Тема 14. Переклад англійських конструкцій з безособовими формами дієслова. Дієприкметникові конструкції	2	4	7
15	Тема 15. Переклад англійських конструкцій з безособовими формами дієслова. Герундіальні	2	4	7

	конструкції			
16	Тема 16. Застосування лексичних перекладацьких трансформацій у процесі перекладу. Застосування граматичних перекладацьких трансформацій у процесі перекладу.	2	4	8
	Всього	16	32	57
	Всього за курс	31	69	108

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

4.1.1. Денна форма навчання

V семестр	
1	Тема 1. 1. Визначення поняття «Переклад». Функція перекладу. 2. Класифікація видів перекладу. 3. Види словників. Застосування словників у процесі перекладу. 4. Види лексичних відповідностей.
2	Тема 2. 1. Методи та способи перекладу власних імен 2. Особливості відтворення імен людей та географічних назв.
3	Тема 3. 1. Поняття національної лексики (реалія). 2. Класифікація реалій 3. Способи та особливості перекладу національної лексики.
4	Тема 4. 1. Поняття неологізму. 2. Засоби утворення неологізмів.
5	Тема 5. 1. Способи перекладу неологізмів
6	Тема 6. 1. Визначення поняття фразеологізму. 2. Засоби відтворення фразеологізмів.
7	Тема 7. 1. Особливості інтернаціональної лексики. 2. Хибні еквіваленти у перекладі інтернаціональної лексики. 3. Особливості відтворення фальшивих друзів перекладача
8	Тема 8. 1. Визначення поняття «препозитивні атрибутивні словосполучення» 2. Переклад дво- та трикомпонентних препозитивних атрибутивних словосполучень. 3. Переклад чотирикомпонентних препозитивних атрибутивних словосполучень.

VI семестр	
9	<p>Тема 9.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неозначений артикль в англійській мові 2. Способи передачі неозначеного артиклю.
10	<p>Тема 10.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Означений артикль 2. Способи передачі означеного артиклю.
11	<p>Тема 11.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пасивний стан англійського дієслова vs Пасивний стан українського дієслова 2. Шляхи передачі англійського пасивного стану українською мовою
12	<p>Тема 12.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Безособові форми англійського дієслова (інфінітив, герундій, дієприкметник) 2. Способи перекладу інфінітиву, герундію та дієприкметника.
13	<p>Тема 13.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інфінітивні конструкції. 2. Способи відтворення об'єктної, суб'єктної, прийменникової конструкцій з інфінітивом.
14	<p>Тема 14</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дієприкметникові конструкції. 2. Способи відтворення об'єктної, суб'єктної конструкцій з дієприкметником I. 3. Способи відтворення конструкцій з дієприкметником II. 4. Способи відтворення абсолютних конструкцій з дієприкметниками.
15	<p>Тема 15.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Герундіальні конструкції. 2. Способи відтворення герундіальних конструкцій.
16	<p>Тема 16.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення лексичних трансформацій. 2. Класифікація лексичних трансформацій.
17	<p>Тема 17.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття «граматичні трансформації». 2. Класифікація граматичних трансформацій за вітчизняними та зарубіжними науковцями 3. Заміна. Види замін.

2.2 . План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

2.2.1. Денна форма навчання

Тема

V семестр

Тема 1. Переклад. Види перекладу. Застосування словників у процесі перекладу.

Види лексичних відповідностей

1. Що таке переклад? Що таке міжмовна комунікація? Як можна довести, що перекладений текст має ідентичне комунікативне значення з оригіналом?
2. Що таке процес перекладу? Які психічні процеси складають процес перекладу?
3. Як можна вивчити та описати процес перекладу? Що таке модель перекладу? Як можна класифікувати моделі перекладу?
4. Які два принципи класифікації перекладу? Які основні види перекладу? Яка різниця між літературними та інформаційними перекладами?
5. Як можна розділити літературні переклади? У чому полягає основна складність перекладу твору з високою літературною заслугою? Які якості та вміння очікують від літературного перекладача?
6. Як можна поділити інформаційні переклади? Чи є проміжні типи перекладу?
- 7.

Тема 2. Переклад власних імен (імена людей, географічні назви)

1. Методи та способи перекладу власних імен
2. Особливості відтворення імен людей та географічних назв.
3. Способи відтворення назв компаній та організацій.
4. Виконання вправ.

Тема 3. Способи та особливості перекладу національної лексики.

1. Поняття національної лексики (реалія).
2. Класифікація реалій.
3. Способи та особливості перекладу національної лексики.
4. Виконання вправ.

Тема 4. Засоби утворення неологізмів.

1. Поняття неологізму.
2. Засоби утворення неологізмів.
- 3.

Тема 5. Способи перекладу неологізмів.

1. Труднощі перекладу неологізмів.
2. Основні способи перекладу неологізмів.
3. Виконання вправ

Тема 6. Переклад фразеологізмів

1. Визначення поняття фразеологізму.
2. Засоби відтворення фразеологізмів.
3. Виконання вправ.

Тема 7. Переклад інтернаціональної лексики.. Хибні еквіваленти у перекладі інтернаціональної лексики.

1. Типи та види інтернаціоналізмів щодо їх форми / структури та лексичного значення англійською та українською мовами.
2. Основний спосіб розмежування справжнього інтернаціоналізму та хибного інтернаціоналізму.
3. Мовна форма (вираз) і значення деяких слів є справжніми інтернаціоналізмами в одному контекстному середовищі, а псевдоінтернаціоналізми - в іншому.
Висловіть свою точку зору на термін та поняття «частковий» чи «напівінтернаціоналізм»
4. Виконання вправ

Тема 8. Переклад препозитивних атрибутивних словосполучень.

1. Структурні особливості словосполучень, що називаються асиндетичними субстантивними / іменниковими кластерами.
2. Принцип визначення кількості складових частин в асиндетичних субстанціональних кластерах.
3. Характер / вид синтаксичного зв'язку, що існує між компонентами асиндетичних субстанціональних кластерів.
4. Фактори, що зумовлюють підходи до рівнозначного відображення значень двокомпонентних (NN) предметних кластерів українською мовою.
5. Способи вірного вираження значення двокомпонентних асиндетичних іменникових кластерів із розширеними / розширеними доповненнями чи головами типу NP + NP (іменна фраза + іменникова фраза).
6. Підходи до відображення значень двоскладових субстантивних кластерів NN, яким передують атрибутивний прикметник, дієприкметник, займенник, числівник чи прислівник.
7. Послідовний порядок перекладу у трикомпонентні асиндетичні асиндетичні кластери типу N + NN та NN + N.
8. Підхід до відображення значення трискладових асиндетичних іменникових кластерів NNN передують атрибутивних прикметників, дієприкметників, займенників, числівників чи прислівників.
9. Виконання вправ.

Тема 9. Способи відтворення неозначеного артикля.

1. Найбільш загальні контекстуальні розуміння смислів номіналізуючих та категоричних статей. Засоби висловлення їх значень українською мовою
2. Найпоширеніші контекстуальні значення неозначеного артикля та засоби їх вираження українською мовою.
3. Виконання вправ

<p>Тема 9-10. Способи відтворення неозначеного артикля. Способи відтворення означеного артикля.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Контекстуальні значення означеного артикля та засоби їх вираження українською мовою. 2. Виконання вправ на переклад значення неозначеного та означеного артиклів. 3. Виконання вправ.
<p>Тема 10. Способи відтворення означеного артикля.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Способи відтворення значень означеного артикля у процесі перекладу. 2. Виконання вправ.
<p>Тема 11. Особливості перекладу пасивного стану дієслова.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пасивний стан англійського дієслова vs Пасивний стан українського дієслова 2. Шляхи передачі англійського пасивного стану українською мовою. 3. Виконання вправ.
<p>Тема 12. Безособові форми дієслова та особливості їхнього перекладу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Англійський інфінітив, особливості та форми. 2. Засоби перекладу англійського інфінітиву українською мовою. 3. Виконання вправ.
<p>Тема 12. Безособові форми дієслова та особливості їхнього перекладу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Англійський дієприкметник, особливості та форми. 2. Засоби перекладу англійського дієприкметника українською мовою. 3. Виконання вправ.
<p>Тема 12. Безособові форми дієслова та особливості їхнього перекладу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Англійський герундій, особливості та форми. 2. Засоби перекладу англійського герундія українською мовою. 3. Виконання вправ.
<p>Тема 13. Переклад англійських конструкцій з безособовими формами дієслова. Інфінітивні конструкції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інфінітивні конструкції. 2. Способи відтворення об'єктної, суб'єктної, прийменникової конструкцій з інфінітивом. 3. Виконання вправ. 4.

<p>Тема 14. Переклад англійських конструкцій з безособовими формами дієслова. Дієприкметникові конструкції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дієприкметникові конструкції. 2. Способи відтворення об'єктної, суб'єктної конструкцій з дієприкметником I. 3. Способи відтворення конструкцій з дієприкметником II. 4. Способи відтворення абсолютних конструкцій з дієприкметниками. 5. Виконання вправ. 	4		
<p>Тема 15. Переклад англійських конструкцій з безособовими формами дієслова. Герундіальні конструкції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості герундіальних конструкцій. 2. Способи відтворення герундіальних конструкцій. 3. Виконання вправ. 		·	
<p>Тема 16. Застосування лексичних перекладацьких трансформацій у процесі перекладу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення лексичних трансформацій. 2. Класифікація лексичних трансформацій. 3. Аналіз текстів першоджерела та цільової мови на предмет застосування лексичних перекладацьких трансформацій. 			С
<p>Тема 17. Застосування граматичних перекладацьких трансформацій у процесі перекладу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення граматичних трансформацій. 2. Класифікація граматичних трансформацій. 3. Аналіз текстів першоджерела та цільової мови на предмет застосування граматичних перекладацьких трансформацій. 			

о

с

т

і

й

н

а

р

о

б

о

т

а

G

e

r

many's Role in the United Nations

Germany believes that the UN is indispensable in addressing these global problems. Indeed, the most pressing challenges of our time- climate change, the proliferation of weapons of mass destruction, poverty and abuses of human rights – can only be addressed through a multilateral effort.

Among all international organizations, the United Nations is the only global forum with universal membership. It is also the only organization where all nations come together and speak with an equal voice. This confers a unique political legitimacy to the United Nations and makes it a decisive player in setting global norms and upholding common values. These norms guide relations between states and within the international space. As a forum for multilateral negotiation, a catalyst for global solutions and a force for peace in many of the world's conflicts, the United Nations stands at the center of the most critical and complex issues the world is confronting today.

The United Nations is therefore a key pillar of German foreign policy. This is reflected in our long-standing commitment to the values of the UN and through substantive contributions to the work of the organization. Germany is the fourth largest contributor to the UN budget, but its voluntary contributions make it the second largest contributor overall. Moreover, Germany contributed around 6% of the UN Peacekeeping budget in 2019 and is a donor in many other UN programs and funds for sustainability, humanitarian aid and development.

4.3.2.Написання тестів/контрольних робіт (денна/ заочна форма навчання)

ТЕСТ 0

1. Оберіть коректний варіант перекладу фразеологізму

to keep one's head above water:

не влазити у борги

не втрачати голови

даремно витрачати сили

to be in the same boat:

ігнорувати

бути в однаковому становищі

перебувати в програванні

«гола правда»:

a tall order

wild goose chase

unvarnished truth

«ні пуху, ні пера»:

break a leg

cost an arm and a leg

bite off more than you can chew

to save for a rainy day:

працювати не покладаючи рук

збирати на чорний день

встати з лівої ноги

робити з мухи слона

«сім бід – один одвіт»:

in for a penny, in for a pound

do in Rome as the Romans do

as well be hanged for a sheep as for a lamb

one must not put one's sickle into another's harvest

«не в брову, а в око»:

that is well hinted, that is the truth and nothing but the truth

well-aimed

hit the (right) nail on the head

hit the mark

2. Встановіть відповідність між англійським словосполученням та його перекладом українською мовою:

hard cash- недалекий розум

none too clever- уторована доріжка

beaten track- телячі ніжності

sloppy sentimentality- дзвінка монета

heavy drinker- запальність

sad misfortune- тверезість суджень

cold reason- пияк

warm temper- тяжке горе

3. Продовжить прислів'я

A bird in the hand is worth two in the.....

All cats are grey in the.....

Barking dogs seldom.....

One good turn deserves.....

4. Встановіть відповідність між фразеологізмом та його перекладом українською мовою:

to kick the bucket- піти на спочинок, почити

to join the great majority- покинути цей тлінний світ
to pass away- зіграти в ящик
to depart from this life- відправитися до праотців

to go to meet one's Maker- відправитися до праотців
to join one's grandfathers- піти на зустріч із Творцем
to breathe one's last- відправитися шляхом усього земного
to go the way of all flesh- випустити дух

5. Доповніть переклад наступного речення, що містить фразеологічну одиницю:

1. Йому було шкода Мак-Гауна. Усі навколо нього піднялись, а бідолаха сидів нерухомо, червоний як індик. – He was sorry for Mac Gown! There he sat, poor devil! With every one getting up round him, still, and cock
2. Якщо б місіс Генрі могла читати між рядків, вона могла би краще знати характер свого чоловіка. – If Mrs. Henry might have she might have had more knowledge of her husband's nature
3. ... Але ж поклоняться золотому тельцю за вісімнадцять шилінгів на тиждень! Сумно, дуже сумно! – ... But to for eighteen shillings a week! Oh, pitiful, pitiful!
4. ... Дійсно, він пропалював життя, але завжди був готовий зробити товаришам дружню послугу. – ... He had, in fact, burned but he had never been unready to do his fellows a good turn
5. We had that "all's well with the world" feeling after an enjoyable breakfast at a village inn. – Після гарного сніданку у сільському готелі ми всі дійшли до блаженного стану, коли здається що {
6. The eternally-asked, never-to-be answered question, why people could not mind their own business. – Споконвічне питання, на яке чому люди сунуть носа у чужі справи
7. The "call a spade a spade" ideal of Swift should once more be called to mind. – «Називати ось ідеал, до якого прагнув Свіфт, і було б непогано й нам знову згадати про це

6. Визначте спосіб перекладу фразеологічної одиниці

- 1) every family has a black sheep – у бочці з медом – ложка дьогтю;
- 2) a friend in deed is a friend indeed – у горі та в лиху годину пізнаєш вірну людину;
- 3) he laughs best who laughs last – почав сміхом, а закінчив слізьми;
- 4) seeing is believing – краще раз побачити, ніж сто разів почути;
- 5) it is the first step that costs – початок завжди найдорожчий
- 6) make hay while sun shines – куй залізо, поки гаряче;
- 7) to get out of bed on the wrong side – встати не з тієї ноги;
- 8) out of the frying pan into fire – з вогню та в полум'я
- 9) Aladdin's lamp – чарівна лампа Аладдіна
- 10) one swallow does not make a summer – одна ластівка не робить літа
- 11) Rome was not built in one day – Рим будувався не один день
- 12) according to Cocker – як за Кокером
- 13) according to Cocker – правильно, точно
- 14) the Arab of the gutter – вуличний хлопчисько, дитя вулиці, безпритульний
- 15) Billy Bunter – ненажерливий, товстий, незграбний підліток
- 16) put on the Ritz – шикарно одягатися
- 17) not for love or money – ні за що на світі
- 18) Jack of all trades – майстер на всі руки
- 19) all shall be well, Jack shall have Jill – все буде добре, і Джилл дістанеться Джеку
- 20) Brown, Jones and Robinson – Браун, Джонс і Робінсон, прості, пересічні англійці

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Мережа Інтернет, бібліотека ЧНУ ім. Петра Могили (літературна періодика, підручники, навчальні посібники та методичні розробки з курсів)

5. Підсумковий контроль

Питання до екзамену (VI семестр ДФН)

1. Види перекладу.
2. Види словників
3. Роль контексту при перекладі
4. Переклад багатозначних слів
5. Переклад власних імен
6. Переклад географічних назв
7. Переклад назв організацій
8. Переклад інтернаціональної лексики
9. Хибні еквіваленти у перекладі інтернаціональної лексики
10. Способи та особливості перекладу національної лексики
11. Способи перекладу неологізмів
12. Взаємовплив англійської та американської лексики
13. Способи передачі фразеологізмів
14. Способи перекладу прикметників
15. Переклад препозитивних атрибутивних словосполучень
16. Переклад скорочень
17. Переклад абревіатур
18. Способи передачі неозначеного артикля
19. Способи передачі означеного артикля
20. Переклад умовного способу дієслова
21. Переклад безособових форм дієслова (інфінітив, герундій, дієприкметник)
22. Переклад інфінітивних конструкцій
23. Переклад дієприкметникових конструкцій
24. Переклад герундіальних конструкцій
25. Переклад простих речень
26. Переклад складносурядних речень
27. Переклад складнопідрядних речень
28. Застосування лексичних перекладацьких трансформацій у процесі перекладу.
29. Транслітерація, транскрибування, транскодування.
30. Описовий переклад
31. Калькування (дослівний переклад)
32. Застосування граматичних перекладацьких трансформацій у процесі перекладу.
33. Заміни та їх види
34. Членування та об'єднання речень у процесі перекладу
35. Додавання та опущення слів.
36. Застосування лексичних перекладацьких трансформацій у процесі перекладу.
37. Генералізація
38. Конкретизація
39. Антонімічний переклад
40. Особливості перекладу пасивного стану дієслова

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ПЕТРА МОГИЛИ
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) _____
Галузь знань: 29 Міжнародні відносини
Спеціальності: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Семестр _____
Навчальна дисципліна: Теорія та практика перекладу

Екзаменаційний білет № 0

1. Розкрийте сутність наступного поняття: Переклад герундіальних конструкцій (20 балів)
2. Перекладіть речення англійською/українською мовою та проаналізуйте використані трансформації: (20 балів)

Блог "Medaholic" пройшов довгий шлях від персонального блогу про життя студента медичного ЗВО (починаючи з 2008 року) до корисного веб-ресурсу для студентів усіх рівнів та медичних спеціальностей. Зокрема, автор описав власний досвід навчання, пропонує добірки корисних ресурсів та порад для студентів-медиків на різних етапах навчання професії лікаря. Від надихаючих історій до корисних інформативних матеріалів – блог "Medaholic" канадського лікаря-терапевта найкраще описує студентське життя

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

6.1. Денна форма навчання

Види роботи	Максимальна кількість балів	
	V семестр	VI семестр
Робота на практичних заняттях	15 занять* 5б = 75	16 занять*3 = 48
Самостійна робота	20	7
Тести	5	5
Екзамен	-	40
Разом	100	100

Робота на практичному занятті оцінюється в 5 балів в V семестр та 3 бали в VI семестрі. При оцінюванні практичних завдань враховуються якість, самостійність та своєчасність здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу).

Виконання перекладів оцінюється наступним чином:

5 – 4,6 балів / 3-2,7 - балів студент виявляє глибокі знання з теорії та практики перекладу; демонструє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, реалізує знання на практиці, письмова робота виконана у повному обсязі: зроблений переклад з англійської/української на українську /англійську мову без лексичних та граматичних помилок;

4,5 - 3,6 балів / 2,6 – 2,2 балів студент виявляє глибокі знання з теорії та практики перекладу; демонструє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, реалізує знання на практиці, викладає матеріал послідовно й правильно, не порушуючи норм літературної мови; відтворює усно й письмово запропоновані зразки документів. Завдання виконані у повному обсязі: зроблений переклад з англійської/української на українську /англійську мову без лексичних та граматичних помилок (допускається 2-3 описки);

3,5 - 2 балів / 2,1 – 1,8 балів студент в цілому впорався із завданням, виявив достатній рівень знань; допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауважень викладача, та поодинокі огріхи в послідовності викладу матеріалу чи мовленнєвому оформленні

відповідно до мовних норм; в перекладі тексту допускає 5-6 помилок.

1,9 - 0,5 балів / 1,7-1 балів ставиться, якщо студент виявляє знання й розуміння основних положень теми, але викладає матеріал не досить повно та допускає помилки в формулюванні правил, виконанні практичних завдань; викладає матеріал непослідовно; плутається в реквізитах документа і допускає помилки при побудові його; – допускає не більше 7-10 помилок в перекладі тексту;

Тест максимально може бути оцінений у 5 балів, з яких:

5-4,5 балів – студент отримує, якщо показав повне знання теоретичного матеріалу; вірно переклав запропоновані речення, можлива 1-2 незначні огріхи при перекладі, чітко пояснив обрані способи перекладу.

4,4 - 3,9 балів – студент показав знання теоретичного матеріалу, але допустився 3-4 граматичних або лексичних помилок у перекладі речень, чітко пояснив обрані способи перекладу.

3,8 - 3,3 балів – студент показав неповне знання теоретичного матеріалу; задовільний рівень володіння мовою, допустився 5-6 лексичних та граматичних помилок, нечітко пояснив обрані способи перекладу.

3,2 - 2,5 балів – студент показав неповне знання теоретичного матеріалу; задовільний рівень володіння мовою, допустився 7-8 лексичних та граматичних помилок, нечітко пояснив обрані способи перекладу або їх пояснення викликало труднощі.

2,4-0 балів – студент не володіє теоретичним матеріалом, зробив значну кількість помилок, які унеможливили розуміння перекладених речень.

Самостійна робота оцінюється наступним чином в першому семестрі оцінюється максимально у 20 балів в першому семестрі та у 7 балів в другому семестрі:

20-17 балів / 5 - 4,5 – студент виконує всі вправи, відведені на самостійне виконання; виконання вправ не викликає труднощів, студент може самостійно виконувати творчі завдання;

16 - 13 балів / 4,4 - 3,9 балів – студент виконує всі вправи, відведені на самостійне виконання, але виконання вправ викликає деякі труднощі;

12-8 балів / 3,8 - 3 бали – студент виконує неповну кількість вправ, відведених на самостійне виконання; виконання вправ викликає значні труднощі, але в разі пояснення та корегування викладачем студент може виконати подібні завдання самостійно;

7,9 - 1 бал / 2,9 - 1бал – студент не володіє матеріалом, не може самостійно виконати вправи після того, як вони були пояснені викладачем, робить велику кількість грубих помилок.

Відповідь на іспиті має включати: 1) повністю висвітлену доповідь на теоретичне питання з прикладами (20 б.); 2) адекватний переклад тексту з англійської на українську мову (20 б.). При оцінюванні відповідей на екзамені враховується: обсяг відтвореної інформації та її співвідношення до обсягу повної інформації з даного питання; обсяг додаткової інформації, здобутої студентом, та доцільність її використання; частота допомоги викладача; кількість похибок (помилки, недоліків, неточностей) у відповіді; логічний зв'язок відтвореної інформації.

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Волченко О.М. Теорія перекладу: Навчально-методичний посібник. Миколаїв: ФОП Швець В.М., 2016. 112 с.
2. Волченко О.М., Абабілова Н.М. Практичний курс письмового перекладу з англійської мови: лексичні та граматичні аспекти. Навчальний посібник. Миколаїв: ЧНУ імені Петра Могили, 2023. 208 с.
3. Кузенко Г.М. Навчальний посібник з курсу "Теорія та практика перекладу" "The World of Independing and Translating". – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 232 с.

4. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти / за ред. В.К. Шпака. – К.: Знання, 2005. 200с.

7.2. Додаткові:

1. Володіна Т. С., Рудківський О. П. Загальна теорія перекладу : навч.-метод. посіб. для першого (бакалаврського) рівня / рец. С. В. Синегуб. К. : Вид. центр КНЛУ, 2017. 296с.

2. Сидорук Г.І. Вступ до перекладознавства (англійською мовою). Київ:НУБі, 2016. 320с.

3. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу. К.: Вища школа, 1986. 176с. 340с.

4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: Нова книга, 2004. 437с.

5. Miram G., Daineko V., Taranukha L. & others. Basic Translation. – Kyiv: Elga, Nika-Center, 2002.235с.